

V Bruseli 8. 4. 2020
COM(2020) 148 final

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEJ RADE
A RADE**

o posúdení uplatňovania dočasného obmedzenia ciest do EÚ, ktoré nie sú nevyhnutné

I. Úvod

Hlavy štátov alebo predsedovia vlád Európskej únie 10. marca 2020 zdôraznili potrebu spoločného európskeho prístupu k ochoreniu COVID-19 a úzkej koordinácie s Európskou komisiou.

Komisia 16. marca 2020 prijala oznámenie Európskemu parlamentu, Európskej rade a Rade „Dočasné obmedzenie ciest do EÚ, ktoré nie sú nevyhnutné“¹. Komisia v uvedenom oznámení odporučila Európskej rade, aby konala s cieľom zaistiť, aby hlavy štátov alebo predsedovia vlád členských štátov, ktoré sú súčasťou schengenského priestoru, spolu so svojimi partnermi zo štátov pridružených k schengenskému priestoru urýchlene prijali dočasné obmedzenie ciest, ktoré nie sú nevyhnutné, z tretích krajín do regiónu EÚ+².

Tieto štáty sa 17. marca 2020 dohodli na koordinovaných opatreniach na vonkajších hraniciach na základe uvedeného odporúčania Komisie. Všetky členské štáty EÚ (s výnimkou Írska) a štáty pridružené k schengenskému priestoru³ odvtedy prijali vnútroštátne rozhodnutia o zavedení cestovných obmedzení.

Dočasné cestovné obmedzenie sa vzťahuje na všetky cesty, ktoré nie sú nevyhnutné, z tretích krajín do regiónu EÚ+. Zároveň s cieľom zabezpečiť, aby sa rešpektovali práva občanov EÚ a občanov štátov pridružených k schengenskému priestoru, ich rodinných príslušníkov a štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa oprávnené zdržiavajú v EÚ, sú tieto skupiny oslobodené od uplatňovania cestovných obmedzení na účely návratu do svojich domovov. S cieľom obmedziť vplyv tohto obmedzenia na fungovanie našich spoločností na nevyhnutné minimum sa stanovilo, že členské štáty by nemali uplatňovať obmedzenia na osobitné kategórie cestujúcich s nevyhnutnou funkciou alebo potrebou.

V snahe pomôcť členským štátom pri vykonávaní cestovných obmedzení prijala Komisia 30. marca 2020 pokyny na vykonávanie dočasného obmedzenia ciest, na uľahčenie repatriácií z celého sveta a na riešenie prípadov osôb, ktorých víza stratili platnosť v dôsledku cestovných obmedzení⁴. K vypracovaniu uvedených pokynov prispeli Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž (Frontex), Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC) a Europol.

V oznámení Komisie zo 16. marca 2020 sa odporúčalo, aby sa dočasné cestovné obmedzenie najskôr uplatňovalo počas 30 dní a aby sa každé prípadné predĺženie tohto obdobia posúdilo v závislosti od ďalšieho vývoja. Rozhodnutia členských štátov boli prijaté v rôznych dňoch, ale väčšina z nich bola zavedená do 20. marca 2020, čo znamená, že úvodné 30-dňové obdobie uplatňovania sa čoskoro skončí.

Toto opatrenie na vonkajších hraniciach doplnilo ďalšie dôležité kroky a opatrenia, ktoré prijali členské štáty, aby obmedzili šírenie ochorenia COVID-19 a reagovali na potreby v oblasti zdravotnej starostlivosti, vrátane rôznych obmedzení sociálnej interakcie a opatrení na vnútorných hraniciach.

V tomto oznámení sa posudzuje vývoj situácie od prijatia oznámenia zo 16. marca a to, či je predĺženie potrebné a odôvodnené.

---

¹ COM(2020) 115, 16. 3. 2020.

² Región „EÚ+“ by mal zahŕňať všetky členské štáty, ktoré sú súčasťou schengenského priestoru (vrátane Bulharska, Chorvátska, Cypru a Rumunska), ako aj štyri štáty pridružené k schengenskému priestoru. Zahŕňal by aj Írsko a Spojené kráľovstvo, ak by sa rozhodli pre koordinovaný postup.

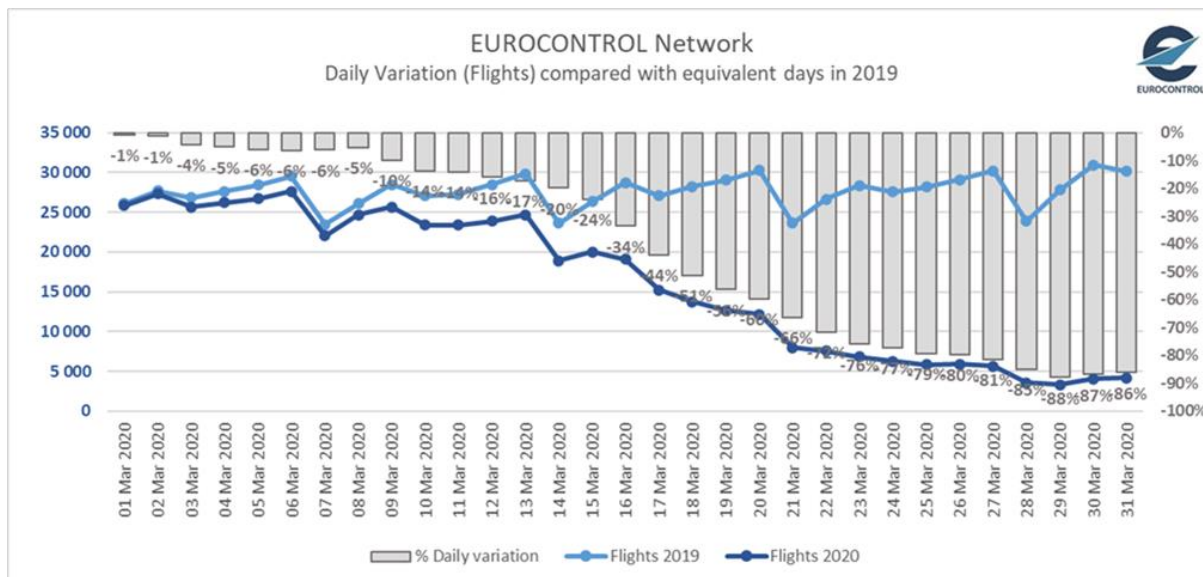
³ Island, Lichtenštajnsko, Nórsko a Švajčiarsko.

⁴ C(2020) 2050, 30. marca 2020.

II. Vývoj situácie od prijatia oznámenia

Cieľom obmedzení na vonkajších hraniciach je znížiť riziko šírenia choroby v dôsledku cestovania do EÚ. V marci došlo k výraznému zníženiu celosvetového cestovania, a to do EÚ, z EÚ, ako aj v rámci EÚ.

Podľa správy organizácie Eurocontrol⁵ z 31. marca 2020 došlo k celkovému poklesu počtu letov o 86,1 %, čo je o 25 948 letov menej (v porovnaní s 31. marcom 2019)⁶. Celková preprava cestujúcich sa znížila takmer na nulu, pričom zostávajúce lety predstavovali najmä lety na účely prepravy nákladu a repatriácie.

Podobný trend v preprave osôb možno pozorovať aj v prípade iných druhov dopravy, napríklad v trajektovej, autokarovej a železničnej. Napríklad prevádzkovatelia výletných lodí reálne od začiatku marca neorganizujú žiadne nové výletné plavby, takže pokles v porovnaní s minulým rokom predstavuje 100 %, keďže v súčasnosti neprebiehajú žiadne výletné plavby s výnimkou lodí, ktoré sa vracajú do prístavu.

Okrem uvedeného vývoja v oblasti obmedzovania cestovania na vonkajších hraniciach prijali všetky členské štáty EÚ a štáty pridružené k schengenskému priestoru opatrenia na svojom území s cieľom obmedziť ďalšie šírenie vírusu a niektoré dokonca znovu zaviedli kontrolu vnútorných hraníc. Opatrenia proti šíreniu nákazy sa líšia v závislosti od situácie v oblasti zdravia v danej krajine, ale vo všeobecnosti sa zameriavajú na obmedzenie šírenia vírusu obmedzením sociálnej interakcie na minimum.

Opätovné zavedenie kontroly vnútorných hraníc spolu s rôznymi opatreniami v celej EÚ, ktoré ovplyvňujú bežnú prevádzku v odvetví priemyslu a služieb, malo vážny dosah na fungovanie vnútorného trhu. Takéto opatrenia majú vplyv na dodávateľský reťazec a v ich dôsledku sa životne dôležité výrobky, ako sú potraviny, lieky a ochranné prostriedky, neodstávajú na miesto určenia alebo sú dodávané s výrazným oneskorením. S cieľom riešiť tento problém a v maximálnej možnej miere obmedziť akýkoľvek dosah na fungovanie vnútorného trhu Komisia neúnavne spolupracuje s členskými štátmi, mobilizuje všetky potrebné zdroje a zabezpečuje koordináciu na úrovni EÚ. Predstavila aj praktické usmernenia na zabezpečenie plynulého toku takéhoto životne dôležitého tovaru v celej EÚ

⁵ Eurocontrol tvorí celosvetovo 41 štátov.

⁶ www.eurocontrol.int

prostredníctvom zelených jazdných pruhov⁷, na uľahčenie prepravy leteckého nákladu⁸ a s cieľom zaručiť uplatňovanie voľného pohybu pracovníkov⁹.

III. Predĺženie dočasného obmedzenia ciest do regiónu EÚ+

Podľa odporúčania Komisie zo 16. marca 2020 sa mali opatrenia uplatňovať počas 30 dní s možnosťou predĺženia tohto obdobia.

Skúsenosti členských štátov a iných krajín postihnutých pandémiou ukazujú, že ak majú byť opatrenia na boj proti šíreniu pandémie účinné a priniesť želané výsledky, musia sa uplatňovať viac než 30 dní. Túto skutočnosť v súčasnosti potvrdzuje aj situácia vo vnútri EÚ. Epidemiologická situácia v rámci EÚ sa od 16. marca zhoršila. Súčasná situácia sa vyznačuje pokračujúcim nárastom nových prípadov a úmrtí hlásených v celom regióne EÚ+. Riziko komunitného šírenia považuje Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb za mierne, ak sú zavedené zmiernujúce opatrenia a za veľmi vysoké, ak sú zavedené nedostatočné zmiernujúce opatrenia, zároveň riziko toho, že v nadchádzajúcich týždňoch dôjde k prekročeniu kapacity systémov zdravotnej a sociálnej starostlivosti sa považuje za vysoké aj v prípade, že sú zavedené zmiernujúce opatrenia¹⁰.

Pandémia naďalej pretrváva aj mimo EÚ, a to aj v krajinách, z ktorých a do ktorých za normálnych okolností každoročne cestujú milióny ľudí. Situácia v mnohých tretích krajinách sa bude v nadchádzajúcich týždňoch ďalej vyvíjať v závislosti od prijatých opatrení a schopnosti týchto krajín zabrániť šíreniu vírusu.

Na doplnenie úsilia členských štátov EÚ a štátov schengenského priestoru o obmedzenie ďalšieho šírenia vírusu v rámci regiónu EÚ+, ako aj s cieľom zabrániť ďalšiemu šíreniu vírusu medzi EÚ a inými krajinami, sú aj naďalej potrebné paralelné a koordinované opatrenia na vonkajších hraniciach EÚ+. Takéto opatrenia budú základným aspektom koordinovanej stratégie EÚ na ukončenie krízovej situácie a postupného zrušenia opatrení proti šíreniu nákazy v regióne EÚ+.

Opatrenia na vonkajších hraniciach môžu byť účinné len vtedy, ak o nich rozhodnú všetky členské štáty EÚ a štáty schengenského priestoru a budú ich vykonávať na všetkých vonkajších hraniciach s tým istým dátumom ukončenia a rovnakým spôsobom.

Komisia preto vyzýva členské štáty, ktoré sú súčasťou schengenského priestoru, a štáty pridružené k schengenskému priestoru, aby koordinovaným spôsobom predĺžili uplatňovanie cestovného obmedzenia v prípade ciest, ktoré nie sú nevyhnutné, z tretích krajín do regiónu EÚ+ o ďalších 30 dní, a to do 15. mája 2020. Každé ďalšie predĺženie tohto obdobia by sa malo opätovne posúdiť v závislosti od vývoja epidemiologickej situácie.

Rozsah rozšírenia dočasného cestovného obmedzenia by mal byť rovnaký ako rozsah stanovený v oznámení Komisie zo 16. marca 2020. Pri uplatňovaní dočasného cestovného obmedzenia by členské štáty mali postupovať podľa pokynov Komisie z 30. marca 2020. Komisia okrem toho pripomína bod 15 svojho oznámenia o uplatňovaní „zelených jazdných pruhov“ z 23. marca 2020 a vyzýva všetky štáty a subjekty, ktoré sú v ňom uvedené, aby pokračovali v spolupráci a v maximálnej možnej miere na vonkajších hraniciach uplatňovali vykonávacie usmernenia týkajúce sa zelených jazdných pruhov.

⁷ C(2020) 1897.

⁸ C(2020) 2010.

⁹ C(2020) 2051.

¹⁰ <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/rapid-risk-assessment-coronavirus-disease-2019-covid-19-pandemic-eighth-update>

Spoločným cieľom obmedzení ciest, ktoré nie sú nevyhnutné, na vonkajších hraniciach EÚ a opatrení prijatých na území členských štátov EÚ a štátov pridružených k schengenskému priestoru je obmedziť sociálnu interakciu v snahe spomaliť šírenie vírusu a reagovať na potreby v oblasti zdravotnej starostlivosti. Na to, aby sa tieto opatrenia odstránili čo najúčinnšie, bude potrebný koordinovaný a postupný prístup na úrovni EÚ.